

In dit nummer

- Plantageverslag 2010
- Bladschimmel in jonge aanplant
- Terugkoopregeling
- Prijsontwikkeling
- Jaarrekening 2009 van de plantage
- Balans 2009 van de plantage
- Samenwerking met institutionele investeerder
- Indianenreservaat

Hout laden bij de zagerij

Werkzaamheden 2010

De dunningen in de 1998 en 1999 aanplant zijn in 2010 afgerond. Het kappen van de te dunnen bomen, het uitslepen van stammen, het in stukken zagen van de stammen, het transporteren naar de zagerij en het in squares zagen van de stammen is vrijwel het hele jaar doorgegaan.

Naast de werkzaamheden in de zagerij, nam ook het opslaan van de squares in droogschuren en het verpakken op pallets de nodige tijd in beslag. Maandelijks werden vele kubieke meters hout met vrachtwagens over een afstand van bijna 2.000 kilometer naar de kust vervoerd. Vanaf daar werden ze naar India verscheept.

De volgende dunning in deze aanplant zal over 2 a 3 jaar plaatsvinden. Tot dan zijn de werkzaamheden in deze aanplant vrij beperkt. Dit geldt niet voor de jongere aanplant, waar nog regelmatig dunningen plaats vinden, zijtakken verwijderd en onderbegroeiing gewied moet worden. Het hout dat uit de jongere plantjaren komt, heeft nog onvoldoende diameter

hardhout om voor export in aanmerking te komen. Dit dunningshout wordt als brandhout verkocht en hoeft dus niet in squares (balken) verzaagd te worden. De werkzaamheden in de zagerij komen voorlopig dus ook op een laag pitje te staan.

Het teruglopen van de hoeveelheid werk in de bestaande aanplant zou tot inkrimping van het personeelsbestand geleid hebben als niet door de overeenkomst met een institutionele belegger er nieuw aangeplant gaat worden. Door deze nieuwe werkzaamheden is al vanaf eind 2010 het bosbouwbedrijf druk met het voorbereiden van nieuwe grondaankopen, de aanleg van wegen, het plantklaar maken van grondstukken en het aanplanten van nieuwe teak. In 2011 en daarna zal vooral het onderhoud van de nieuwe aanplant veel werk vergen.

Bladschimmel in jonge aanplant

In het afgelopen jaar is er een nieuwe schimmelvariant in de Mato Grosso verschenen. Deze schimmel tast de

bladeren aan, waardoor er minder fotosynthese plaats vindt en de groei afgeremd wordt. Het is zelfs mogelijk dat bomen door de schimmel afsterven.

De bladschimmel die nu optreedt, heet *Olivea Tectonae* en is in Azië een bekende schimmel. Hij tast aan bomen van 2-8 jaar oud aan en er is geen bestrijdingsmiddel tegen bekend. Bomen uit 2004/2005 zijn aangetast door de schimmel, maar bomen uit 1998/1999 zijn nu 11-12 jaar oud en zijn dus veilig voor de schimmel.

Teak is een pioniersoort, dat wil zeggen dat het vooral hard groeit in de eerste 10 jaren en daarna de groei sterk afneemt. Bomen uit 2004/2005 worden vanaf nu geremd tijdens hun sterkste groeiperiode. Het valt te verwachten dat door deze omstandigheid de bosreserve (20% van het verkochte), behorende bij de 04/05 aanplant, onvoldoende is om de volume-garantie waar te maken. Het gevolg is dat de participaties bij de eindkap minder m3 hout opleveren en dat de bomen veel dunner zijn, dus ook nog de m3 prijs veel lager is.

Vooral het effect van de dunnere stammen gaat veroorzaken dat de eindkap opbrengst misschien zelfs lager dan op de helft van de normale verwachting komt te liggen.

Om participanten daarvoor te behoeden en om haar goede naam te behouden, heeft Tectona aan participanten met participaties uit 2004/2005 aangeboden de bomen om te wisselen tegen 1998 aanplant onder een voor hen gunstige ruilverhouding van 1 : 0,7. Vrijwel alle participanten zijn daar al op ingegaan.

Afwikkeling terugkoopgaranties

In 2005 heeft De Nederlandse Bank (DNB) aangegeven dat sommige teakinvesteringen onderzocht zouden gaan worden op mogelijke overtredingen van de bankwet op het aantrekken van opvorderbare gelden. In reactie daarop is Tectona gestopt met het aanbieden van terugkoopregelingen, die daar eventueel onder zouden kunnen vallen.

Eind 2009 heeft DNB aan Tectona laten weten dat het Teak Garantie Maandplan en Tectona Select contracten met een terugkoopgarantie, producten zijn die de wet op opvorderbare gelden inderdaad overtreden en daarom beëindigd moesten worden. De eis van De Nederlandse Bank is gebaseerd op artikel 3:5 van de Wft. Dit artikel zegt dat het verboden is in Nederland in de uitoefening van een bedrijf buiten besloten kring opvorderbare gelden van anderen dan professionele marktpartijen aan te trekken, ter beschikking te verkrijgen of ter beschikking te hebben. Door de terugkoopgarantie krijgen, naar het oordeel van DNB, participaties het karakter van een lening

die na de garantietermijn met een rentevergoeding opeisbaar is en zou Tectona dus opvorderbare gelden hebben aangetrokken. Onder deze zienswijze heeft Tectona in 2005 dus de wet overtreden. Het feit dat Tectona de terugkoopgaranties aanbood met het oogmerk om haar vertrouwen in het eigen product te demonstreren, speelt voor DNB geen rol. Om aan de eis van DNB te voldoen, heeft Tectona de participanten die het betrof de

keuze aangeboden om de participatie terug te kopen, dan wel om de terugkoopbepaling af te kopen tegen hetzij een bedrag, hetzij extra teak. In totaal betrof het ruim 50 hectaren 1998 aanplant. In de loop van 2010 zijn alle maandplannen en participaties met een terugkoopgarantie beëindigd en zijn alle koopsommen en afkoopsommen aan de betrokken participanten uitbetaald.

De huidige prijsontwikkeling

Bij de opbrengstprognoses in het prospectus wordt het prijsniveau van de hoogste diameterklasse plantageteak vergeleken met dat van de twee laagste prijsklassen (4-de en 5-de) van zaaghout uit Birma. Voor zover bekend, worden dergelijke prijzen ook gevraagd voor de hoogste kwaliteit plantageteak uit Brazilië van ca. 20 jaar oud.

Plantageteak van dergelijke leeftijd wordt in Brazilië alleen door de plantage Caceres Florestal geleverd. Omdat dit maar één aanbieder betreft, worden de prijs die voor teak van deze plantage betaald wordt, niet in openbare statistieken opgenomen. De prijsinformatie voor plantageteak uit Brazilië is daarom langs indirecte weg verkregen.

De prijsinformatie voor zaaghout uit Birma komt uit de tweewekelijkse rapporten van het ITTO (International Timber Trade Organization).

Van april 2005 tot november 2010 was de ontwikkeling van de teakprijzen als volgt:

Zaaghout

De prijs per m3 FOB Yangon in Birma

	april 2005	sept 2009	nov 2010	stijging apr05-nov10
4-de kwaliteit	€ 701	€ 1.007	€ 912	4,9% per jaar
5-de kwaliteit	€ 579	€ 879	€ 743	4,6% per jaar

Uit bovenstaande gegevens is te zien dat het effect van de crisis na september 2009 ook in de prijs van teakhout is opgetreden. Van 2005 tot eind 2009 was er een jaarlijkse prijsstijging van gemiddeld ruim 8% per jaar. Door de (tijdelijke?) terugval daarna is de gemiddelde prijsstijging sinds 2005 nu op het niveau van 4,6 – 4,9 % per jaar.

Wanneer dit het patroon zou blijven, komt de opbrengstverwachting uit tussen het lage schema (4% prijsstijging per jaar) en het gemiddelde schema (5,05% prijsstijging per jaar). Dat wil zeggen tussen een prognoseopbrengst per hectare van 90.000 – 110.000 euro.

Natuurgebied Salto Capivara

Klonen

Winst- en verliesrekening 2009 van de plantage

Omzet houtverkopen	2.973.020
Omzetbelasting	234.329
Verkoopkosten	<u>810.650</u>
Netto inkomsten uit houtverkopen	1.928.040
Onderhoudskosten bosopstand	722.188
Overige plantagekosten	<u>818.800</u>
Exploitatiekosten plantage	1.540.988
Winst voor belasting	387.052

De accountantsgoedgekeurde winst- en verliesrekening van de plantage over 2009 laat zien dat de plantage in 2009 zich kon bedruipen uit de verkoop van dunningshout. In 2010 was dit ook het geval. Omdat er in 2011 t/m 2013 vrijwel geen opbrengsten uit dunningen zijn, zal in die jaren de exploitatie van de plantage gedeeltelijk uit de onderhoudsreservering op de verkochte participaties, gedeeltelijk uit de opbrengsten uit werk voor derden en gedeeltelijk uit kapitaalbreng van de NV Hollandse Bosbouw Maatschappij dienen te gebeuren. De NV HBM en haar aandeelhouders beschikken over ruim voldoende middelen, o.a. beschikbaar gekomen uit de verkoop van een gedeelte van de plantage, om dat te kunnen doen. In de jaren na 2013 zullen de opbrengsten uit de dunningen, van dan meer dan 14 jaar oude bomen, de plantagekosten ver te boven gaan en is er geen noodzaak meer om geld vanuit Nederland naar Brazilië te zenden.

Balans 31-12-2009 van de plantage

ACTIVA

VASTE ACTIVA	
Grond en gebouwen	11.806.942
Bosbouwmaterieel	3.020.134
Aanleg en onderhoud teak	8.914.835
Afschrijvingen	<u>(1.480.688)</u>
Totaal vaste activa	22.261.223

VLOTTENDE ACTIVA

Kortlopende vorderingen	523.900
Liquiditeit	<u>88.632</u>
Totaal vlottende activa	612.532
TOTAAL ACTIVA	22.873.755

PASSIVA

Eigen Vermogen	
Ingebracht aandelenkapitaal	16.400.397
Exploitatieverliezen	<u>(370.910)</u>
	16.029.487
Participaties	6.571.660
Kortlopende schulden	<u>272.608</u>
TOTAAL PASSIVA	22.873.755

Bij de ACTIVA (besteding van de middelen) kunt u zien dat meer dan 97% van het geld besteed is aan grond, gebouwen en de aanleg en het onderhoud van teak. Bij de PASSIVA (herkomst van de middelen) kunt u zien dat door de NV HBM 70% van de middelen is ingebracht en dat iets minder dan 30% door participanten is ingebracht. Uit de balans kunt u dus zien dat het geld van de plantage besteed is aan de teak-aanplant en wat daar voor nodig is en niet aan andere zaken. Ook kunt u zien dat de NV HBM zelf veruit de grootste investeerder in de plantage is en daarom hetzelfde belang heeft als de participanten bij goed onderhoud en een hoge eindopbrengst.

Snoeien van jonge aanplant

Samenwerking met institutionele belegger

Tectona is in 2010 een samenwerkingsverband aangegaan met een van de grootste institutionele investeerders in bosbouw ter wereld. Deze investeerder opereert in meerdere landen, waaronder Brazilië. In Brazilië heeft de investeerder in totaal 100.000 hectare bosbouw, over het algemeen pinus- en eucalyptusbomen.

Afgezien van een recent gestart project met nieuwe teakaanplant in Nicaragua heeft de investeerder echter niet veel ervaring met teakteelt. Om die reden heeft zij, na een uitgebreide zoektocht naar een teakproject met bewezen knowhow en goede resultaten, besloten om samen te werken met Tectona. De samenwerking bestaat uit twee onderdelen:

- De verkoop van een gedeelte van de plantage
- Het uitbreiden van het gekochte in samenwerking met Tectona

Eind 2010 is begonnen met de eerste stap van de uitbreiding door het aanplanten van 480 hectare teak op grond die door de investeerder van Tectona gekocht is. Het is de bedoeling om jaarlijks tussen de 500 en 1.000 hectare bij te planten totdat een omvang van 10.000 hectare bereikt is. Op dit moment is Tectona betrokken bij de aankoop van 8.000 hectaren die de komende jaren planrijp gemaakt moet worden.

Door deze werkzaamheden kan Tectona, ondanks het afnemen van de onderhoudswerkzaamheden bij de oudere aanplant, haar bosbouwbedrijf en alle materieel blijven inzetten waardoor vermeden wordt dat het bosbouwbedrijf afgeslankt moet worden.

Door deze werkzaamheden en die van talrijke andere teakplantages wordt de Mato Grosso een steeds belangrijker teakgebied met nu al meer dan 60.000 hectare teak. Het gevolg is dat er verwerkingsindustrie wordt aangetrokken en partijen die teak opkopen zich gaan richten op de Mato Grosso. Deze ontwikkelingen hebben naar verwachting een gunstig uitwerking op de prijsontwikkeling van Mato Grosso teak en zijn daardoor gunstig voor de participanten in Tectona.

Indianenhut

Indianenreservaat

De plantage ligt op 30 kilometer van Tangara da Serra, een plaats met ongeveer 60.000 inwoners. Wanneer je vanaf deze plaats naar het noorden gaat, kom je de eerste 600 kilometer geen grotere plaats meer tegen. Je komt zelfs vrijwel geen enkele plaats meer tegen.

Tangara da Serra is daarom een bijzonder uitgestrekte plaats, die zelfs een indianenreservaat ter grootte van de provincie Gelderland herbergt. In dit reservaat wonen 600 mensen op drie verschillende plaatsen. Een van die plaatsen is enkele keren bezocht door groepjes participanten die de plantage kwamen bekijken, maar het was iedere keer een teleurstellend bezoek. De Braziliaanse overheid behandelt de indianen bijzonder bevoogdend en beschermend. Ieder gezin krijgt maandelijks rijst, butagas en andere zaken, waardoor er in een indianendorp vrijwel niets te doen overblijft.

De jongeren die iets willen bereiken trekken weg en hoofdzakelijk kinderen, vrouwen en een enkele oude man blijven in het reservaat achter. Van de oorspronkelijke levensstijl blijft helemaal niets over. Kinderen hebben mountainbikes, kijken tv en slapen in een bed. Het eten wordt gekookt op een fornuis, de overheid bouwt in een dorpje met hooguit 50 inwoners toiletgebouwen, vergaderzalen, stelt radiozenders ter beschikking en zorgt voor onderwijs en medische ondersteuning. De dorpelingen worden goed verzorgd, maar er blijft op deze manier voor hen geen enkele uitdaging of bezigheid over, waardoor het dorp langzaam uitsterft.

Colofon

NV Hollandse Bosbouw Maatschappij

Louis Jansenplein 3a
5431 BV Cuijk

Tel 0485 - 31.00.53 en 31.29.99

Fax 0485 - 31.18.99

ABNAMRO 41.56.06.497

Website www.tectonaforestry.nl
e-mail info@tectonaforestry.nl

KvK Brabant
09.14.66.86

AFM vergunning nr 12006118
Kifid aansluitnummer 300.003312

Directeur drs. J.H.A. Huijnk

Tectona Agroflorestal Ltda

Estrada do Calcário-Sao Jorge km 16
Caixa Postal 362 CEP 78300-000
Tangará da Serra MT Brazilië
Tel/Fax 00-55-65-326597

Plantages*) Alvorada, Palmares
Sao Jose, Pau d'Alho, Netolandia

Handelsregister Cuiaba NIRC 512663714
FSC Certificering SW-FM/COC-1308

Directeur ir. L. Smit

*) Google Earth coördinaten
Zuid 14 graden, 40-45 minuten
West 57 graden, 50-58 minuten